

Til lovforslag nr. L 146. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 18. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabets retsvirkninger og lov om skifte af fællesbo m.v.

(Pensionsrettigheders behandling ved død samt separation og skilsmisse)

[af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed)]

1. Ændringsforslag

Familie- og forbrugerministeren har stillet 14 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. januar og var til 1. behandling den 23. februar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Lovforslaget bygger på betænkning nr. 1466/2005 fra Ægtefællepensionsudvalget om ægtefællers pensionsrettigheder. Familie- og forbrugerministeren sendte den 8. december 2005 betænkningen til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 189. Den 31. januar 2006 sendte familie- og forbrugerministeren de indkomne høringsvar samt et notat herom til udvalget.

Teknisk gennemgang

Familie- og forbrugerministeren og embedsmænd fra Familie- og forbrugerministeriet foretog den 22. marts 2006 over for udvalget en teknisk gennemgang af lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

DA, LO m.fl.,

Forsikring & Pension,
advokat Jørgen U. Grønborg, Århus C,
Søren Møllegård Hansen, Vejle

LO, og

advokat Mette Mygind, Fakse

Familie- og forbrugerministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser.

Deputationer

Endvidere har LO, DA, KL, FTF, AC og Forsikring & Pension mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 35 spørgsmål til familie- og forbrugerministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Udvalget anser det for meget positivt, at der nu efter mange års reformovervejelser i forskellige sammenhænge endelig foreligger et lovforslag, der tager hånd om de særlige problemer, den nu gældende retstilstand har ført til.

Lovforslaget indebærer, at ægtefæller, når der skal skiftes i anledning af separation og skilsmisse, kan udtage deres egne rimelige pensions-

ordninger uden at skulle dele pensionen med den anden ægtefælle. Herved er der skabt et enkelt og forudsigeligt udgangspunkt og dermed en tiltrængt afklaring af en retstilstand, som for mange ægtefæller har ført til misforståelser og urimelige situationer. Der vil dog også være ægtefæller, der i lyset af den gældende retstilstand har indrettet sig på, at deres pensionsordninger skal deles mellem dem, hvis de separeres eller skilles. Denne situation tager lovforslaget også højde for, idet ægtefællerne har mulighed for ved ægtepagt at aftale, at en deling fortsat skal ske. Sådanne ægtepagter kan også oprettes mellem kommende ægtefæller.

Der kan dog forekomme situationer, hvor en forlodsudtagelse kan virke urimelig, f.eks. hvis den ene ægtefælle har valgt i nogle år at arbejde på deltid eller at gå hjemme for at passe parrets børn, eller hvis en ægtefælle efter et langt ægteskab kun har en meget lille pension eller måske slet ingen. Lovforslaget indeholder to kompensationsmuligheder, der kan bruges i sådanne tilfælde.

For udvalget er det helt afgørende, at en lovgivning på dette område ud over at skabe en afklaring af den gældende retstilstand og imødegå de urimelige situationer, den har ført til, også er fremadrettet og tilstrækkelig fleksibel til at rumme den kommende udvikling såvel på pensionsområdet som i forhold til den måde, ægtefæller i dag vælger og i fremtiden vil vælge at indrette deres families dagligdag på.

Udvalget lægger derfor betydelig vægt på, at lovforslagets udgangspunkt om forlodsudtagelse af rimelige pensionsordninger ved skifte i væsentlig grad understøtter den igangværende udvikling på pensionsområdet, hvor flere og flere erhvervsaktive omfattes af pensionsordninger, mens lovforslagets kompensationsregler giver ægtefæller mulighed for at indrette sig, som de finder bedst for dem som familie uden tanke på, om det går ud over den enes pension.

Udvalget er opmærksom på, at en del ægtefæller kan have indrettet sig i tillid til den gældende retstilstand, hvorefter en kapital- eller ratepension vil blive delt mellem dem på et eventuelt skifte og derfor kan have et ønske om, at dette fortsat skal være tilfældet. Disse ægtefæller kan fra den 1. juli 2006 og frem oprette en ægtepagt med et sådant indhold. Kan de ikke blive enige herom, vil enhver af dem inden den 1. januar 2007 kun-

ne indlede en sag om separation eller skilsmisse med den virkning, at deres pensionsrettigheder ved skifte skal behandles efter de hidtil gældende regler. Der er med ændringsforslag nr. 12 og 14 taget højde for denne situation.

Samlet set indeholder lovforslaget således afbalancerede løsninger mellem de familiepoltiske hensyn og de pensionspolitiske hensyn. Det gælder både i forhold til i dag og i fremtiden.

Under udvalgsarbejdet er det – navnlig fra advokatside – gjort gældende, at lovforslaget diskriminerer kvinder. Som omtalt er det for udvalget helt afgørende, at den kommende lovgivning er fremadrettet og tilstrækkelig fleksibel til at rumme udviklingen både på pensionsområdet og i forhold til den måde, ægtefæller vælger at indrette deres families dagligdag på, så der ikke meget hurtigt opstår behov for at gennemføre nye væsentlige ændringer af reglerne. De oplysninger, der foreligger for udvalget, kan i dette perspektiv ikke tages til indtægt for, at kvinder ved lovforslaget generelt vil blive stillet dårligere end efter den gældende retstilstand. Der henvises til LO's henvendelse til udvalget af 21. februar 2006 og til familie- og forbrugerministerens besvarelse af spørgsmål 29 og de i besvarelsen omtalte undersøgelser af mænds og kvinders pensionsforhold m.v.

Selv om lovforslagets udgangspunkt om ægtefællers forlodsudtagelse af egne rimelige pensionsordninger i langt de fleste tilfælde vil føre til, at der hermed er gjort endeligt op med ægtefællernes pensionsrettigheder, har det for udvalget været vigtigt at få fastslået, at det ikke normalt vil give anledning til tvivl, hvornår en pensionsordning kan anses for rimelig. Også beregningen af de forskellige kompensationskrav, som vil kunne rejses, skal som udgangspunkt kunne foretages på en entydig måde. Udvalget er i den forbindelse opmærksom på, at der i en periode efter lovforslagets ikrafttræden vil kunne opstå visse afgrænsningsproblemer, som det vil være op til domstolene at tage stilling til. Der henvises til familie- og forbrugerministerens besvarelse af spørgsmål 8 og 10. I øvrigt må anvendelsen af kompensationsreglerne forventes at aftage i takt med udbygningen af arbejdsmarkedspensionerne, herunder den øgede grad af egenpensionsdækning og de ændrede muligheder for pensionsindbetaling i tilknytning til barsel.

Med de valgte udgangspunkter i lovforslaget skal der i fremtiden kun undtagelsesvis ske deling af en pensionsordning. Er der imidlertid ikke andre aktiver i boet, kan en deling komme på tale. Der vil først skulle ske deling af en kapitalpensionsordning. Herefter vil deling skulle ske af en ratepensionsordning, og kun som den sidste mulighed skal et beløb ydes ved hjælp af en løbende livsbetinget pensionsordning. Skal der ske deling af en kapital- eller ratepension, vil dette – som i dag – kunne ske som en kontant udbetaling til ikkeejærægtefællen. En sådan udbetaling vil ikke være afgiftspligtig efter pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 3, nr. 3, hvis ikkeejærægtefællen vælger at indtræde som forsikret eller kontohaver i relation til den udloddede del af pensionen.

Delingen af en pensionsordning med løbende livsbetingede ydelser skal efter lovforslaget ske i overensstemmelse med pensionsinstitutets generelle bestemmelser herom. Arbejdsmarkedets parter og Forsikring & Pension har i en samlet henvendelse til udvalget fremhævet, at deling af en obligatorisk arbejdsmarkedspension vil betinge grundlæggende ændringer i pensionsordningernes vedtægter m.v. af såvel teknisk som juridisk og politisk karakter. Det er derfor foreslået, at kompensationsbeløbene i sådanne tilfælde skal betales på en anden måde end ved deling af pensionen.

Ministeren for familie- og forbrugeranliggender har på den baggrund stillet ændringsforslag nr. 2-11 og 13. Ændringerne indebærer, at skifteretten ikke kan træffe bestemmelse om, at ejærægtefællen skal yde den anden ægtefælle en andel af en pension med løbende livsbetingede ydelser. I stedet kan skifteretten bestemme, at beløbet skal afdrages over en kort årrække startende på det tidspunkt, hvor en pension med løbende livsbetingede ydelser kommer til udbetaling. Pensionsinstituttet skal udbetale afdragene direkte til ikkeejærægtefællen.

Udvalget kan tiltræde ændringsforslaget og bemærkningerne hertil.

Udvalget har bemærket, at familie- og forbrugerministeren har oplyst, at lovforslagets bestemmelser om, at den efterlevende ægtefælle ved skifte efter en ægtefælles død udtager sine egne pensionsrettigheder m.v. forlods af fællesboet, harmonerer med arvelovsudvalgets forslag om forøgelse af den længstlevende ægtefælles

arveret. Der henvises også til ministerens besvarelse af spørgsmål 4.

De foreslåede ændringer af reglerne om pensionsrettigheders behandling på skifte vil have betydning for mange mennesker. Det gælder også for ægtefæller, der ikke har tankerne rettet mod en eventuel separation eller skilsmisse. Udvalget anser det derfor for vigtigt, at alle, der har med administrationen af reglerne at gøre – det være sig pensionsinstitutter, advokater, offentlige myndigheder osv. – gør en særlig indsats for at orientere og vejlede borgerne om de nye regler.

Socialdemokratiet bemærker:

Socialdemokratiet ønsker at understrege, at det i overensstemmelse med Socialdemokratiets ønsker om at fremme retfærdighed og ligestilling i samfundet har været et mål for os at få fjernet det bidrag til uretfærdighed og manglende ligestilling, der er resultatet af de gældende regler om deling af pension i forbindelse med separation og skilsmisse. I overensstemmelse med disse ønsker nedsatte daværende socialdemokratiske justitsminister Frank Jensen det sagkyndige udvalg, der har skabt udgangspunktet for lovforslaget.

Socialdemokratiet anerkender, at der med lovforslaget og de ændringer, der efterfølgende er forhandlet og indarbejdet i form af ændringsforslag, sker væsentlige forbedringer af opgørelsen ved separation og skilsmisse. Især er bestemmelserne om inddragelse af arbejdsmarkedspensionerne et fornemt kompromis mellem vanskelige hensyn.

Omvendt er der også spørgsmål, som givet vil blive stillet med stor styrke, når reglerne trods al deres omhyggelige forberedelse skal omsættes til den mangfoldige virkelighed. Socialdemokratiet vil derfor holde et vågent øje med den praksis, der udmønter sig med baggrund i det nye regelsæt i denne lovgivning. Det betyder også, at Socialdemokratiet er indstillet på at følge op med lovjusteringer, såfremt denne praksis ikke lever op til Socialdemokratiets forudsætninger og forventninger om retfærdighed og ligestilling.

Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti bemærker, at de foreslåede ændringer af reglerne om pensionsrettigheders behandling ved skifte vil have betydning for mange mennesker. Det gælder også for ægtefæller, der ikke

har tankerne rettet mod en eventuel separation eller skilsmisse.

Samtidig er der varsel om, at et forslag til revision af arveloven vil blive fremsat i efteråret 2006 til ikrafttræden samtidig med dette lovforslag.

Der vil således blive to vigtige lovændringer på det familieretslige område, der træder i kraft samtidig. Derfor er behovet for en intensiv oplysningskampagne vedrørende de nye regler på ægtefællepensionsområdet særlig påkrævet. Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti lægger vægt på, at en sådan kampagne får effekt allerede i efteråret, hvor mange ægtepar skal foretage de justeringer af deres pensionsforhold, som de anser for nødvendige, set i lyset af de nu foretagne ændringer af lovgivningen. Her tænkes især på indgåelse af ægtepagt.

Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti anser det derfor for nødvendigt, at alle, der har med administrationen af reglerne at gøre, gør en særlig indsats for at orientere og vejlede borgerne om de nye regler. Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti vil særlig pege på det ansvar, Familie- og forbrugerministeriet samt pensionskasser og pengeinstitutter skal løfte i denne forbindelse.

Enhedslisten bemærker:

Enhedslisten mener, at det fremlagte lovforslag på nogle punkter er et fremskridt for ligestillingen mellem mænd og kvinder og vil derfor stemme for det. Lovforslaget efterlader imidlertid en del problemer, herunder ikke mindst det afgørende problem med den skattetænkning, der er forbundet med privat pensionsopsparing i Danmark. Skattetænkningen er indrettet sådan, at jo større indkomst og jo bedre råd man har, jo større skattefradrag kan man sikre sig, både i kroner og i procenter. Det betyder, at uligheden øges generelt i samfundet, og da mænd typisk tjener mere end kvinder, har mænds pensionsopsparing en dobbelt fordel: Dels er de højere lønede og har dermed en større skattefordel og udsigt til en større pension, dels får det typiske ægtepar en skattefordel ved at lade en fælles pensionsopsparing ske i mandens (den højestlønnedes) navn. Selve indretningen af pensionsordningen fremmer således uligheden i samfundet, herunder uligheden mellem mand og kvinde. Dette problem kunne lettes betydeligt, hvis skat-

tefordelen for private pensionsopsparinger blev fjernet så alle sparer op af beskattede midler og derefter kan hæve opsparingen uden at betale skat. Det vil samtidig give midler til at hæve folkepensionen, så der af den vej kommer en betydelig øget lighed mellem højt- og lavtlønnede og mellem mænd og kvinder.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *familie- og forbrugerministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til titlen

1) Efter »m.v.« indsættes: »med flere love«.
[Konsekvens af ændringsforslag 12 og 13]

Til § 1

2) Det under *nr. 1* foreslåede § 16 f, stk. 2, *nr. 2*, affattes således:

»2) at ægtefællen i stedet skal give den anden ægtefælle en andel af sin kapital- eller ratepension, eller hvis dette ikke er muligt,«.

[Ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

3) I det under *nr. 1* foreslåede § 16 f, stk. 2, indsættes som *nr. 3*:

»3) at beløbet skal afdrages over en kort årrække, når en pension med løbende livsbetingede ydelser kommer til udbetaling.«

[Ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

4) Det under *nr. 1* foreslåede § 16 f, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Skal en ægtefælle give den anden ægtefælle en andel af sin kapital- eller ratepension, gives andelen først af ægtefællens kapitalpension. Andelen gives ved en deling af pensionsretigheden.«

[Ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

5) Det under *nr. 1* foreslåede § 16 f, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4*. Beløb, der skal afdrages efter *stk. 2*, *nr. 3*, registreres og udbetales af pensionsinstituttet. Beløbet reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent, indtil pensionen kommer til udbetaling.«

[Ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

6) I det under *nr. 1* foreslåede § 16 f, *stk. 5*, ændres »2-4« til: »2 og 3«.

[Ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

7) I det under *nr. 1* foreslåede § 16 f, *stk. 7*, indsættes efter »pensionsrettighed,«: »samt ved at registrere, opgøre og udbetale beløb efter *stk. 4*,«.

[Ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

Til § 3

8) Paragraffen udgår.
[Konsekvens af ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

Til § 4

9) Paragraffen udgår.
[Konsekvens af ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

Til § 5

10) Paragraffen udgår.
[Konsekvens af ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

Til § 6

11) Paragraffen udgår
[Konsekvens af ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

Ny paragraf

12) Efter § 2 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov nr. 525 af 24. juni 2005 om ændring af lov om forældremyndighed og samvær, lov om

ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen på det familieretlige område) foretages følgende ændringer:

1. I § 5, *stk. 2*, ændres »Sager« til: »Retssager«.

2. I § 5 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3*. §§ 1 og 2 finder anvendelse på ansøgning om forældremyndighed, samvær, separation og skilsmisse, der er indgivet til statsamtet, men ikke færdigbehandlet den 1. januar 2007.«
[Konsekvens af kommunalreformen og af ændring af ikrafttrædelsesbestemmelsen i nr. 14]

Ny paragraf

13) Efter § 2 indsættes som ny paragraf:

»§ 02

I lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (pensionsbeskatningsloven), jf. lovbestemt ændret senest ved § 7 i lov nr. 406 af 8. maj 2006, foretages følgende ændring:

1. I § 30, *stk. 2*, indsættes efter »anvendes ikke«: »i tilfælde omfattet af § 16 f, *stk. 2*, *nr. 3*, i lov om ægteskabets retsvirkninger eller.«
[Konsekvens af ændringer vedrørende løbende livsbetingede pensionsordninger]

Til § 7

14) Paragraffen affattes således:

»§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007 og finder anvendelse på separationer, skilsmisser, bosondring og dødsfald, der meddeles eller indtræder efter lovens ikrafttræden. Dette gælder dog ikke ved separation og skilsmisse, hvis sagen er anlagt ved retten eller ansøgning er indgivet til statsamtet inden den 1. januar 2007.

Stk. 2. Ægtepagter efter § 16 h, *stk. 2*, kan tinglyses fra og med den 1. juli 2006.«
[Overgangsbestemmelser]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Der foreslås en tilføjelse til titlen på grund af de foreslåede nye paragraffer 01 og 02.

Til nr. 2-7

Ændringerne vedrører deling af løbende livsbetingede pensionsordninger og indebærer, at når et beløb skal betales efter forslaget § 16 d, e og g, skal det ikke være muligt for skifteretten at bestemme, at ejerægtefællen skal yde den anden ægtefælle en andel af en pension med løbende livsbetingede ydelser, jf. den ændrede bestemmelse i § 16 f, stk. 2, nr. 2. Herefter er det alene muligt at give en ægtefælle en andel af en kapital- eller ratepension, hvorfor også § 16, stk. 3, er konsekvensrettet.

Hvis det ikke er muligt at yde et beløb ved kontant betaling, ved en skævdeling af boet, ved en afdragsordning mod passende sikkerhedsstillelse på tidspunktet for separationen eller skilsmissen, eller ved en deling af en kapital- eller ratepension, kan skifteretten bestemme, at beløbet skal afdrages over en kort årrække – normalt ikke mere end 5 år – startende på det tidspunkt, hvor en pension med løbende livsbetingede ydelser kommer til udbetaling, jf. den nye bestemmelse i § 16 f, stk. 2, nr. 3. Ikkeejerægtefællen og ejerægtefællen kan dog på skiftet i overensstemmelse med de almindelige aftaleretlige regler indgå aftale om, at beløbet afdrages på tidspunktet for separationen eller skilsmissen, selv om den anden ægtefælle ikke kan stille sikkerhed herfor.

Den foreslåede ordning i § 16 f, stk. 2, nr. 3, er betinget af, at ejerægtefællen opnår pensionsalderen, og at pensionen kommer til udbetaling. For tjenestemænd vil dette betyde, at der ved en pensionering med aktuel pension før det 60. år først kan iværksættes en afdragsordning fra folkepensionsalderen. Kravet på beløbet overgår til ikkeejerægtefællens endelige ejerskab på tidspunktet for separationen eller skilsmissen, selv om udbetalingen således først påbegyndes ved ejerægtefællens pensionering. Kravet er dog betinget af, at ejerægtefællen opnår pensionsalderen. Dør ikke-ejerægtefællen inden dette tidspunkt, bortfalder kravet ligeledes.

Som en konsekvens af den nye bestemmelse i § 16 f, stk. 2, nr. 3, er det i den ændrede bestemmelse i § 16 f, stk. 4, bestemt, at pensionsinstituttet er forpligtet til at registrere kravet med henblik på at kunne forestå den afdragsvise udbetaling til ikkeejerægtefællen, når pensionen kommer til udbetaling. Pensionsinstituttet vil på tidspunktet for udbetalingen skulle opgøre belø-

bets størrelse, som årligt reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov nr. 373 af 28. maj 2004 om en satsreguleringsprocent. Når pensionen kommer til udbetaling, foretages ikke yderligere regulering. Disse opgaver adskiller sig ikke væsentligt fra forpligtelsen til på foranledning af restanceinddrivelsesmyndigheden at indeholde en lang række offentlige gældsposter og underholdsbidragsgæld i løbende pensionsudbetalinger. For pensionsinstituttet indebærer afdragsordningen uændrede økonomiske forpligtelser, idet betalingen sker inden for ejerægtefællens pensionskrav.

Beløbet sidestilles med anden gæld og vil derfor forfalde, hvis ejerægtefællen dør, inden afdragsordningen er tilendebragt. Beløbet vil da indgå som et krav i ejerægtefællens dødsbo. Samtidig vil pensionsinstituttets forpligtelse til at udbetale beløb til ikkeejerægtefællen ophøre. Dør ikke-ejerægtefællen, før afdragsordningen er tilendebragt, vil det resterende krav indgå som et aktiv i ikkeejerægtefællens dødsbo med respekt af afdragsordningen. Dødsboet kan dog ikke kræve beløbet udbetalt af pensionsinstituttet, men må kræve dette betalt af ejerægtefællen.

Pensionsinstituttet vil efter den foreslåede tilføjelse til § 16 f, stk. 7, kunne kræve omkostningerne ved at registrere, opgøre og udbetale beløbene til ikkeejerægtefællen afholdt af ægtefællerne. Fordelingen af omkostningerne mellem ægtefællerne følger de almindelige formueretlige regler.

Til nr. 8-11

Med de stillede ændringsforslag, hvorefter der ikke vil skulle ske deling af en pensionsordning med løbende livsbetingede ydelser, men alene træffes bestemmelse om, at et kompensationsbeløb skal afdrages af ejerægtefællen fra pensioneringstidspunktet, og at udbetaling heraf forestås af pensionsinstituttet, vil der ikke være behov for at fastsætte delingsregler i tjenestemandspensionsloven og de øvrige love, der er omhandlet af lovforslagets §§ 3-6. Disse bestemmelser kan derfor udgå af lovforslaget.

Til nr. 12

Som et led i kommunalreformen nedlægges statsamterne pr. 1. januar 2007, og deres opgaver på det familieretlige område overtages af 5 nye statsforvaltninger, jf. lov nr. 542 af 24. juni 2005

om regional statsforvaltning. Som en udløber heraf ændres myndighedsstrukturen på bl.a. separations-, skilsmisse- og forældremyndighedsområdet ligeledes pr. 1. januar 2007, jf. lov nr. 525 af 24. juni 2005 om ændring af lov om forældremyndighed og samvær, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love. (Udmøntning af kommunalreformen på det familieretlige område). Herefter skal alle sager om separation, skilsmisse og forældremyndighed indledes i statsforvaltningerne. Formålet med dette er bl.a. gennem tilbud om børnesagkyndig rådgivning, konfliktmægling m.v. at søge at finde mindelige løsninger på sager om separation, skilsmisse og forældremyndighed. Hvis dette ikke lykkes, indbringer statsforvaltningerne efter anmodning sagen for retten.

Efter § 5 i lov nr. 525 af 24. juni 2005 træder disse sagsbehandlingsregler i kraft den 1. januar 2007. Sager, der er under behandling ved lovens ikrafttræden, færdigbehandles dog efter de hidtil gældende regler.

I lyset af den foreslåede nye ikrafttrædelsesbestemmelse i § 4, jf. ændringsforslag nr. 14, hvor-efter loven ikke finder anvendelse på sager om separation eller skilsmisse, der er indledt ved retten eller statsamtet inden lovens ikrafttræden den 1. januar 2007, men som først afgøres efter ikrafttrædelsen, foreslås ikrafttrædelsesbestem- melsen i § 5 i lov nr. 525 af 24. juni 2005 ændret, således at ansøgninger om separation eller skilsmisse, der er indgivet til statsamtet, men ikke færdigbehandlet inden lovens ikrafttræden den 1. januar 2007, behandles efter de nye regler i den lov.

For så vidt angår anmodninger om separation eller skilsmisse, der er indgivet til statsamtet inden, men ikke færdigbehandlet den 1. januar 2007, ville statsforvaltningerne, der pr. 1. januar 2007 overtager behandlingen af disse sager, uden denne ændring skulle afslå ansøgningen, hvis betingelserne ikke var opfyldt – f.eks. fordi den anden part ikke var indforstået med ansøgningen – og henvise ansøgeren til at indgive en ny ansøgning. Dette ville i relation til behandling af pensioner på ægtefælleskifte indebære, at det ikke ville være de hidtil gældende regler herom, men de nye regler, der ville finde anvendelse, da den nye anmodning, der førte til separation eller skilsmisse, først kunne anses for indgivet efter

den 1. januar 2007, fordi den tidligere ansøgning var blevet afslået.

I stedet skal statsforvaltningen efter den foreslåede ændring afslutte sagen og indbringe den for retten, hvis en part anmoder om det inden 4 uger, forudsat at betingelserne herfor er opfyldt, jf. § 43 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning som affattet ved § 2, nr. 3, i lov nr. 525 af 24. juni 2005. Dette vil indebære, at de hidtil gældende regler for behandling af pensioner på ægtefælleskifte finder anvendelse.

Da dette tillige vil medføre en smidiggørelse af sagsbehandlingen, foreslås det, at også ansøgninger om forældremyndighed eller samvær, der er indgivet til statsamtet inden, men ikke færdiggjort den 1. januar 2007, også behandles efter de nye regler i lov om forældremyndighed og samvær. Derimod foreslås det, at retssager om forældremyndighed, der er under behandling ved lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

Til nr. 13

Efter den ændrede regel i § 16 f, stk. 2, nr. 3, kan skifteretten bestemme, at beløbet skal afdrages over en kort årrække, når en pension kommer til udbetaling.

Dette vil imidlertid falde ind under pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 1. Efter denne regel gælder, at der ved overdragelse eller anden overførsel til eje eller pant samt ved andre dispositioner m.v., der medfører, at en pensionsordning ikke længere opfylder betingelserne i pensionsbeskatningslovens kapitel 1, skal svares en afgift på 60 procent af ordningens værdi.

Efter pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 2-4, finder stk. 1 dog ikke anvendelse på udlodning af pensionsordningen til ægtefællen. Da der imidlertid ikke vil være tale om en udlodning efter den ændrede regel i § 16 f, stk. 2, nr. 3, vil ejerægtefællen skulle svare den nævnte afgift. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Det foreslås derfor at indføje en undtagelse til afgiftspligten efter pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 1, i tilfælde omfattet af § 16 f, stk. 2, nr. 3, i lov om ægteskabets retsvirkninger.

Til nr. 14

Med bestemmelsen i § 5, stk. 1, som er en ny affattelse af § 7, bestemmes, at loven ikke finder

anvendelse på sager om separation eller skilsmisse, der er anlagt ved retten, eller hvor der er indgivet ansøgning til statsamtet inden lovens ikrafttræden den 1. januar 2007, men som først afgøres efter ikrafttrædelsen. Det er således tilstrækkeligt, at en af ægtefællerne har ansøgt statsamtet om separation eller skilsmisse. I så fald er det de nugældende regler, der finder anvendelse. Dette betyder, at sagsbehandlingstiden hos retten eller hos statsamtet ikke vil være afgø-

rende for spørgsmålet om, efter hvilket regelsæt en pension skal behandles på ægtefælleskifte.

Om ansøgninger om separation eller skilsmisse, der er indgivet til statsamtet, henvises til den foreslåede ændring af § 5 i lov nr. 525 af 24. juni 2005, jf. nr. 8 i dette ændringsforslag.

Med den nye bestemmelse i § 5, stk. 2, præciseres det, at ægtepagter efter forslagets § 16 h, stk. 2, kan tinglyses inden lovens ikrafttræden.

Birthe Rønn Hornbech (V) Michael Aastrup Jensen (V) Karsten Nonbo (V) Søren Pind (V)

Peter Skaarup (DF) fmd. Kim Christiansen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Tom Behnke (KF)

Charlotte Dyremose (KF) Morten Bødskov (S) Per Kaalund (S) Lissa Mathiasen (S)

Frode Sørensen (S) Elisabeth Arnold (RV) Simon Emil Ammitzbøll (RV)

Anne Baastrup (SF) nfm. Line Barfod (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 146

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 9/1-2006 fra advokat Jørgen U. Grønberg, Århus C
2	Høringssvar og kommenteret høringsoversigt, fra familie- og forbrugerministeren
3	Henvendelse af 8/2-06 fra advokat Jørgen U. Grønberg, Århus C
4	Henvendelse af 21/2-06 fra Forsikring & Pension
5	Fraskiltes pensionsret (uddrag af betænkning nr. 1293/1995)
6	Henvendelse af 14/3-06 fra advokat Jørgen U. Grønberg, Århus C
7	Slides som blev brugt ved den tekniske gennemgang af L 146 og L 147 den 22/3-06
8	Henvendelse af 21/2-06 fra LO
9	Henvendelse af 29/3-06 fra advokat Jørgen U. Grønberg, Århus C
10	Henvendelse af 12/4-06 fra LO, DA m.fl.
11	Tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
12	Henvendelse af 26/4-06 fra advokat Mette Mygind, Fakse
13	Henvendelse af 5/5-06 fra Søren Møllegård Hansen, Vejle
14	Henvendelse af 11/5-06 fra Foreningen af Familieretsadvokater
15	Henvendelse af 11/5-06 fra Ældre Sagen
16	Ændringsforslag fra familie- og forbrugerministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 146

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 11/1-06 fra advokat Jørgen U. Grønberg, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen fra advokat Jørgen Grønberg, Århus, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 21/2-06 fra Forsikring & Pension, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om Kommissionens grønbog om arv og testamente, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, i hvilket omfang indholdet af grønbogen om lovvalg og kompetencer i skilsmisssager falder sammen med lovforslaget og sammenhængen mellem grønbogen og lovforslaget i øvrigt, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilke problemer en gennemførelse af lovvalgsregler om skilsmisssager på europæisk niveau kan resultere i i forhold til pensionsrettigheders behandling ved separation og skilsmisse, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå

Spm.nr.	Titel
7	Spm. om ministerens kommentar til artiklen fra Danske Revisorer, nr. 1 - marts 2006 vedrørende lovforslaget, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 14/3-06 fra advokat Jørgen Grønberg, Århus C, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm., om ministeren ikke mener, at grænserne for rimelighedskompensationen (50.000 kr. og 135.000 kr.) er for snævre, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm., om der forventes flere sager ved skifteretterne, når skifte af fællesbo skal ske efter de nye regler, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om ministerens redegørelse for, om de nye regler for behandling af pensionsrettigheder ved skilsmisse vil give anledning til flere konflikter, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om ministerens redegørelse for, hvilke organisationer, foreninger, pensionskasser eller faglige sammenslutninger, der har haft indvendinger til lovforslaget m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om ministerens redegørelse for, om rimelighedsbetragtningen falder bort i alle tilfælde, hvis ægteskabet har varet i mindre end 5 år m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm., om der ville kunne opstå forskelsbehandling af ægtefællernes pension m.v., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
15	Spm., om der er ægtefælledekning i arbejdsmarkedspensionerne, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
16	Spm. om udlæg i arbejdsmarkedspensionen, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
17	Spm. om bidragets størrelse skal svare til børnebidraget, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
18	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 21/2-06 fra LO, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
19	Spm. om ministerens kommentar til regneeksemplet i henvendelsen af 21/2-06 fra LO, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm. om deling af arbejdsmarkedspension ved skilsmisse eller ved opnåelse af pensionsalderen, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
21	Spm. om udskudt deling, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
22	Spm. om invalide og dødsforsikringerne, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
23	Spm. om opsat deling, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
24	Spm. om konsekvenserne af at anvende opsat delingsmetoden, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
25	Spm. om reduktion i de øvrige ydelser, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
26	Spm. om etablering af ordning i andet pengeinstitut, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
27	Spm. om kompensationsbeløb, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
28	Spm. om merforbrug, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
29	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 29/3-06 fra advokat Jørgen U. Grønberg, Århus C, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå

Bilag til bet. o. lovf. vedr. ægteskabets retsvirkninger m.v.

Spm.nr.	Titel
30	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 12/4-06 fra DA og LO m.fl., til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
31	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 26/4-06 fra advokat Mette Mygind, Fakse, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
32	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 5/5-06 fra Søren Møllegaard Hansen, Vejle, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
33	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 11/5-06 fra Foreningen af Familieretsadvokater, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
34	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 11/5-06 fra Ældre Sagen, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå
35	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 19/5-06 fra advokat Jørgen U. Grønborg, Århus, til familie- og forbrugerministeren, og ministerens svar herpå